

Marcin Gąsior

Mierzyn, gm. Rozprza, woj. piotrkowskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 10, 111-112

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

plytkich z reguły kolistych jamach, średnicy do 1 m, w przekroju nieckowatych. Wszystkie odkryte tu groby cechowało ubóstwo inwentarza.

Odosobnionym przypadkiem na całym cmentarzysku był wyeksplorowany podwójny grób w skrzynkowej obudowie kamiennej. W obrębie tej obudowy prostokątnego kształtu o wymiarach 1,5 m na 0,8 m ujawniono dwie popielnice wypełnione dobrze spalonymi kośćmi a obok dwie misy-przystawki oraz jedną przykrywą glinianą.

Badania będą kontynuowane.

MIERZYN, gm. Rozprza
woj. piotrkowskie
Stanowisko 1

Muzeum Okręgowe
w Piotrkowie Trybunalskim

Badania prowadził mgr Marcin Gąsior. Finansował WKZ w Piotrkowie Tryb. Piąty sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne kultury wschodnio-pomorskiej z okresu wczesnolateńskiego.

Stanowisko położone jest na krawędzi doliny Luciąży, po prawej stronie drogi Rozprza-Mierzyn, w odległości 250 m na północ od cmentarza parafialnego.

Łącznie odsłonięto powierzchnię 3200 m² /128 odc. 5 x 5 m/ znajdując 123 groby ciałopalne, w tym 83 groby z obwarowaniem kamiennym, 33 popielnicowe i 7 jamowych. Biorąc pod uwagę zniszczenie części powierzchni cmentarzyska przez drogę i piaśnice oraz wkopy rabunkowe, można przyjąć, że całe cmentarzysko liczyło około 150 obiektów.

Typową formą grobu dla tego cmentarzyska jest grób jednopopielnicowy, z obwarowaniem z płyt kamiennych wzmocnionych kamieniami polnymi, wyposażony w naczynia ofiarne w ilości od jednego do trzech. Przewodnym typem popielnicy jest naczynie baniaste barwy brązowej ze schropowaconym brzuścem i gładzoną szyjką podkreśloną karbowaną listwą plastyczną. Jedyna popielnica kształtu gruszkowatego pochodząca z grobu 44, bez zdobień, barwy czarnej, nawiązuje kształtem do popielnic typu twarzowego i nie posiada analogii na innych stanowiskach kultury wschodniopomorskiej z tego rejonu. Zarówno kształt popielnicy, jak i skrzynkowa forma grobu 44, a także grobów 43, 60- 62, 110, usytuowanych w centrum stanowiska pozwala na datowanie początków użytkowania cmentarzyska na początek okresu wczesnolateńskiego, a nawet na sam przełom halsztatu i latenu. Na to samo zdaje się wskazywać brak na stanowisku w Mierzynie grobów kloszowych znalezionych na pobliskich cmentarzyskach w Łochyńsku i Bęczkowicach, a w ostatnim okresie także w Piaskach koło Sulejowa.

Groby popielnicowe zawierały zwykle jedno naczynie jajowate, chromowane na całej powierzchni, barwy brązowej, lub dzbany z wygładzoną powierzchnią barwy czarnej i utraconym uchem. W dwu wypadkach groby 80 i 101, znaleziono obok popielnic także naczynie ofiarne. Część grobów popielnicowych - dziecięcych /groby 52, 53, 66, 67, 81, 82/ były wyraźnie związane z grobami obwarowanymi, np. popielnica grobu 50 była ustawiona na kamieniach obstawy grobu 49.

Cmentarzysko w Mierzynie dostarczyło niewielkiej ilości przedmiotów metalowych, głównie ozdób. Do ciekawszych należą: szpila z tarczową główką z grobu 48, osiem kótek żelaznych z grobu 19, szczypce z grobu 99, igła z grobu 7 i szpila z łabędziową główką z grobu 27. Wśród ozdób brązowych najciekawsze są dwa wisiorki brązowe, gruszkowate z grobu 43. Poza tym w grobach 100 i 104 znaleziono fragmenty płytek kościanych zdobionych rytymi kółeczkami o średnicy 2 mm.

Brak elementów pozwalających na dokładniejsze datowanie nie pozwala sprecyzować chronologii cmentarzyska. Górną granicę użytkowania cmentarzyska wyznacza kilka form ceramicznych: m.in. misa z grobu 12 i popielnica z grobu 81, nawiązujące formą do naczyń środkowolateńskich. W sumie okres użytkowania cmentarzyska można przyjąć na cały okres wczesnolateński i wiązać je z początkami osadnictwa kultury wschodniopomorskiej w dorzeczu Luciąży.

Badania zakończono.

NOWA MĘCINKA, gm.Męcinka
woj.legnickie

patrz
okres wpływów rzymskich

NOWY DWOR, gm.Namysłów
woj.opolskie

Muzeum Śląska Opolskiego
w Opolu

Badania prowadziła dr Lucyna Szadkowska. Finansowało Muzeum Śląska Opolskiego. Siódmy sezon badań. Osada kultury pomorskiej i cmentarzysko kultury grobów podkloszowych z okresu lateńskiego.

Badaniami objęto część rozległego, lekko pofalowanego wzniesienia, usytuowanego na północ od rzeki Studnicy. Wykopy zlokalizowano na linii północny wschód - południowy zachód na przestrzeni około 800 m, przeciętnie w odstępach 200 m.

Badania miały na celu rozpoznanie zasięgu osady kultury pomorskiej oraz ustalenie miejsca znalezienia urn twarzowych, które odkryto w 1896 roku.